

Oponentský posudek na disertační práci Jany Sklenářové Teichmanové *Uměleckoprůmyslová škola v Praze a její ateliéry v letech 1890-1910*

Disertační práce Jany Sklenářové Teichmanové se detailně věnuje dějinám ateliérů Uměleckoprůmyslové školy v Praze v jejích počátcích, rozboru metodického systému výuky i nástinu školní praxe. Autorka si dala za cíl postihnout především stylový vývoj školy ve zlomovém období na přelomu století a tento záměr se jí podařilo v práci čítající 424 stran přesvědčivě naplnit. Zvolený způsob zpracování tématu jí přitom umožnil udržet kompaktní, syntetizující celek výkladu a na základě zevrubného studia personálního obsazení a tvorby jednotlivých ateliérů podat celkový obraz školy, postihnout její výjimečnost v kontextu českého uměleckoprůmyslového školství a zhodnotit její zásadní stylotvorný přínos.

Těžištěm práce se stala analýza výukového systému na základě archivních pramenů dochovaných ve fondu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Archivu hlavního města Prahy. Přestože dějinám školy se v minulosti věnovalo několik přehledových publikací, díky detailnímu archivnímu výzkumu byly zde v takovémto rozsahu a preciznosti poprvé podány dějiny všech stupňů studia, tedy jak všeobecných škol, tak všech odborných a speciálních ateliérů. Tento heuristický základ byl pak zasazen do obecnějších souvislostí obrody uměleckého řemesla v Evropě ve druhé polovině 19. století a jejího institucionálního rámce. Zhodnocení výukového systému a jeho stylových konsekvencí si vyžádalo též rozsáhlou sondu do problematiky uměleckého vzdělávání žen, v souvislosti s rozбором studijních programů dámských škol a ateliérů. Tato část tvoří téměř třetinu celého výkladu, její zařazení se však ukazuje jako funkční a přispívá rovněž k vystižení specifík pražské školy ve srovnání s Uměleckoprůmyslovou školou ve Vídni, jak o nich autorka píše v závěrečné kapitole.

Důležitou součástí disertace tvoří její přílohy, které obsahují kromě obrazové dokumentace především výukové regulativy pro všechny stupně a ateliéry, včetně kompletních soupisů jejich studentů od založení školy v roce 1885 až do školního roku 1910/1911. Tato badatelsky cenná pramenná edice, stejně jako nově sestavený přehled pedagogů školy, přináší řadu objevů a koriguje bezpočet dosud nepřesně tradovaných údajů. Bylo by škodou, pokud by tyto nové poznatky měly zůstat jen v nepublikované formě. V případě publikování celé práce bych se přimlouval za důkladnější jazykovou redakci a korekci drobných přehlédnutí ve výkladové části (např. u několika jmen autorů).

Mám-li zhodnotit práci jako celek, pak uvedená pramenná fundace tvoří hlavní a nesporný klad předložené doktorské disertace. Autorce umožnila vytvořit velmi členitý, faktograficky skvěle podložený obraz výuky a umělecké úrovně školy v době jejího prvního tvůrčího vzepětí a stylového přerodu. Doktorská disertace Jany Sklenářové Teichmanové je velkým přínosem pro další bádání a představuje významný příspěvek ke zhodnocení role dekorativních umění a uměleckého průmyslu na cestě k modernímu výrazu.

Disertace po obsahové i formální stránce splňuje všechny stanovené požadavky, a proto navrhuji její klasifikaci "prospěl" a práci vřele doporučuji k obhajobě.

PhDr. Radim Vondráček

V Praze dne 12. 6. 2015